

Aan de leden van de raad

Gemeente Hoorn

Nieuwe Steen 1
Postbus 603
1620 AR Hoor
T 0229 25 22 00
www.hoorn.nl

Contactpersoon
PF van den Berge

Zaaknummer: 1535243

Bijlagen: 1

Hoorn, **15 MAART 2018**

Onderwerp: Quicksan aard en omvang voorzieningen MO en BW

Geachte leden van de raad,

Hierbij sturen wij u de rapportage 'Voorzieningenaanbod in de maatschappelijke opvang en beschermd wonen in de regio West-Friesland'. Hierin staan de resultaten van een quickscan die is uitgevoerd door onderzoeksbureau Talenter. Wij willen in het voorjaar een informatieve bijeenkomst voor raadsleden organiseren, waarbij de onderzoekers een toelichting geven op de resultaten. Hierover is contact met de Griffie.

Achtergronden quickscan

Eind 2017 heeft u een paar keer gesproken over een verhoging van de subsidie voor de nachtopvang van het Leger des Heils. Daarbij bleek dat u behoefte had aan meer inzicht in de (behoefte aan en het gebruik van) de huidige voorzieningen van de maatschappelijke opvang. In de commissievergadering van 12 december 2017 heeft ondergetekende toegezegd dat u in het eerste kwartaal van 2018 geïnformeerd wordt over de resultaten een onderzoek hiernaar. Conform het actieprogramma van de vastgestelde Toekomstvisie voor kwetsbare inwoners regio West-Friesland 2018-2013 is ook beschermd wonen in het onderzoek opgenomen.

Herkenning

In algemene zin herkennen we de resultaten en de aanbevelingen. Onze verwachting is dat de quickscan bijdraagt aan een verdere verbetering van de zorg voor kwetsbare inwoners. De komende tijd werken we aan een nadere analyse en uitwerking, waarbij eerder genoemde toekomstvisie het vertrekpunt is. Dit doen we samen met de andere West-Friese gemeenten en de ketenpartners. In het tweede kwartaal komen we bij u terug met een nadere uitwerking.

Ontwikkelingen

Ondertussen lopen de al ingezette ontwikkelingen door. Het gaat in het bijzonder om de volgende maatregelen.

- Binnenkort gaat de pilot "100 woningen" van start. Hiertoe hebben de Westfriese gemeenten en corporaties eind 2017 besloten. Alle betrokken partijen slaan de handen ineen om de uitstroom uit MO en BW een nieuwe impuls te geven. Gedurende twee jaar komen er 100 sociale huurwoningen per jaar in West-Friesland beschikbaar voor de gebruikers van de maatschappelijke opvang en beschermd wonen, die al dan niet met ambulante begeleiding weer zelfstandig kunnen wonen.
- Verruiming winteropvang: vanaf 13 december 2017 zijn er zeven extra plaatsen bij de nachtopvang gecreëerd. Hierdoor hoeven de gebruikers niet meer te rouleren. We hebben nauw contact het Leger des Heils over het gebruik.

- Innovatieproject Houvast: een tussenvorm van maatschappelijke opvang en beschermd wonen voor jongeren met complexe problematiek.
- We zijn in overleg met de zorgaanbieders over nieuwe vormen van maatschappelijke opvang en beschermd wonen.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

namens het college van burgemeester en wethouders,

A handwritten signature in dark ink, consisting of a large, stylized 'P' followed by several loops and a long horizontal stroke extending to the right.

wethouder P.W. Douw-van Dam

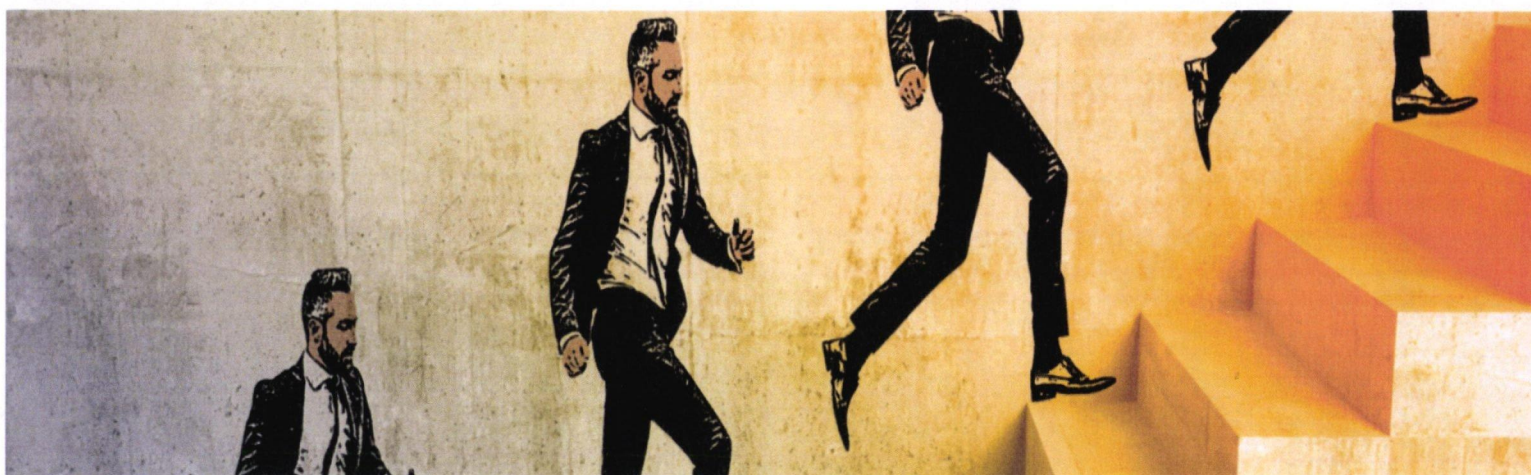
TALENTER

QuickScan

**Voorzieningenaanbod in de maatschappelijke opvang
en het beschermd wonen in de regio West-Friesland**

Februari 2018

**Karin Castelijn
Daan Heineke**

Inhoud

1. Inleiding en leeswijzer	3
2. De vraag	4
3. Aanpak	5
4. Bevindingen.....	6
4.1 Maatschappelijke Opvang	6
4.2 Bevindingen Beschermd Wonen.....	11
5. Oplossingen per mismatch	16
5.1 Inzicht	17
5.2 Instroom	18
5.3 Doorstroom.....	19
5.4 Uitstroom.....	22
6. Conclusies en aanbevelingen.....	25

1. Inleiding en leeswijzer

In het besluitvormingsproces rondom de vaststelling van de nieuwe regionale Visie Kwetsbare Inwoners is een voorstel voor extra subsidie voor (de nachtopvang van) het Leger des Heils meegenomen. Bij behandeling heeft de gemeenteraad aangegeven meer inzicht in de aard en omvang van het huidige voorzieningenaanbod, de knelpunten, de oorzaken daarvan en mogelijke oplossingen te willen hebben. Op basis daarvan wil de Raad het politieke debat voeren over de toekomstige opvang. De wethouder heeft aangegeven dat de knelpunten bij meer aanbieders van zowel Maatschappelijke Opvang als Beschermd Wonen spelen en deze knelpunten met elkaar samenhangen. Zij heeft toegezegd dat zij het onderzoek naar de aard en omvang van de capaciteit van de Maatschappelijke Opvang en het Beschermd Wonen in het eerste kwartaal van 2018 aanbiedt aan de raad.

Eén van de actiepunten uit de nieuwe regionale beleidsvisie is om nader onderzoek te doen naar de aard en omvang van de intramurale voorzieningen. Gezien de wens van de gemeenteraad is ervoor gekozen om dit onderzoek nog aan de huidige raad te kunnen doen toekomen. De resultaten hiervan zijn vastgelegd in deze rapportage.

In hoofdstuk 2 worden de vraag en de uitgangpunten voor het onderzoek nader uitgewerkt, waarna in hoofdstuk 3 de aanpak wordt beschreven. In hoofdstuk 4 zijn de bevindingen met betrekking tot in- door- en uitstroom opgenomen voor zowel de MO als BW en de daarin optredende mis-matches en knelpunten. In hoofdstuk 5 worden de geïnventariseerde oplossingen voor elk van de mis-matches en knelpunten besproken. Tevens wordt het opgehaalde beeld, op basis van beschikbare informatie, gespiegeld aan de stand van zaken in enkele andere gemeenten.

2. De vraag

Sluit het huidige voorzieningenaanbod in MO en BW in de regio voor de komende jaren voldoende aan op (ontwikkeling van) de omvang en de problematiek van de doelgroep, mede gelet op de visie van de gemeenten? Deze vraag is tweeledig:

1. Is het aanbod voldoende gedifferentieerd om de verschillende ondersteuningsbehoefte binnen de doelgroep van passend aanbod te voorzien (kwalitatief);
2. Is er voldoende beschikbaar aanbod om de verschillende ondersteuningsbehoeften binnen de van aanbod te voorzien (kwantitatief).

Resultaat van de Quick Scan

Inzicht in de vraag waar zich een kwalitatieve en kwantitatieve mis-match voordoet tussen de behoeften van de doelgroep en het huidige aanbod. Met aanbevelingen waar de gemeenten en zorgaanbieders het aanbod de komende jaren moeten bijstellen.

Uitgangspunt voor het onderzoek: onderzoeken vanuit toekomstperspectief

De ervaringen van de afgelopen twee jaar leren dat de consultants MO en BW met enige regelmaat mensen niet naar beschikbaar aanbod in de regio toe kunnen leiden en de vraag naar nachtopvang overstijgt structureel het aanbod. Naar de samenstelling van de doelgroep zijn al diverse onderzoeken gedaan. Waar op basis van het huidige aanbod een mismatch lijkt te liggen is daarmee (op hoofdlijnen) wel bekend. Om goed zicht te krijgen op de oplossingsrichtingen is het echter van belang om goed zicht te krijgen op de mis-match tussen het huidige voorzieningenaanbod en het gewenste en haalbare toekomstperspectief van de doelgroep kwetsbare inwoners. Wat is het ontwikkelpotentieel van de doelgroep(en)?

De Quick Scan zal daarmee niet alleen zicht geven op de huidige mismatch, maar vooral ook doorkijken naar de toekomstige gewenste en haalbare ontwikkelingen in het realiseren van woon- en ondersteuningsvoorzieningen die het thuis wonen-perspectief van kwetsbare inwoners zoveel mogelijk bevorderen (in de lijn van de vastgestelde visie in West-Friesland)¹.

¹ Herstel en participatie: toekomstvisie kwetsbare inwoners regio West-Friesland 2018-2023, vastgesteld in de gemeenteraadsvergadering te Hoorn d.d. 19 december 2017.

3. Aanpak

Het onderzoek is verricht in de periode 5 januari tot en met 5 februari door twee onderzoekers van Talenter in opdracht van de gemeente Hoorn. Daarbij zijn de volgende stappen doorlopen:

1. Documentonderzoek en analyse van beschikbare data

Recente onderzoeken, waaronder het I&O onderzoek uit 2015 'Doelgroep Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen in beeld' zijn in samenhang met de toekomstvisie geanalyseerd. De beschikbare data met betrekking tot MO en BW zijn opgevraagd en in de analyse meegenomen. Op basis van dit eerste beeld is vastgesteld waar nog 'gaten' in de beschikbare informatie zitten. Het beeld dat hieruit naar voren is gekomen is gebruikt als input voor de bijeenkomsten in de volgende fase.

2. In gesprek met sleutelpersonen die de doelgroep van dichtbij kennen.

In 2 workshops is in gesprek gegaan met sleutelpersonen die de doelgroep van dichtbij kennen en inzicht hebben in zowel het gemis in aanbod als het ontwikkelpotentieel van de verschillende doelgroepen die nu een beroep doen op MO en/of BW:²:

- functionarissen van de grote aanbieders: dnoDoen, Leger des Heils en Leviaan;
- de BCT-functionarissen;
- een indicatiesteller Beschermd wonen
- Meldpunt Vangnet en Advies van GGD Hollands Noorden.

De eerste bijeenkomst was gericht op analyse van de doelgroep en in- door- en uitstroom. In de tweede bijeenkomst lag de focus op de mis-matches in het huidige aanbod, knelpunten en een eerste verkenning van mogelijke oplossingsrichtingen.

3. Formuleren van onderbouwde oplossingsrichtingen

In een werksessie zijn met professionals, managers en bestuurders de oplossingsrichtingen scherp geformuleerd en onderbouwd. Het betrof:

- Professionals en managers/bestuurders van de uitvoerende organisaties (zie onder 2);
- De beleidsambtenaren van de gemeente Hoorn;
- Betrokken wethouders.

Daarnaast hebben diverse adviseurs van Talenter ervaringen met vergelijkbare vraagstukken bij andere gemeenten ingebracht om een beeld te geven van veel voorkomende vraagstukken in de MO en BW en te leren van de mogelijke succesvolle aanpak daarvan.³

4. Opstellen compacte rapportage

In de rapportage die voor u ligt worden de resultaten van de voornoemde stappen compact weergegeven

² Een overzicht van aanwezige personen per bijeenkomst is opgenomen in de bijlagen

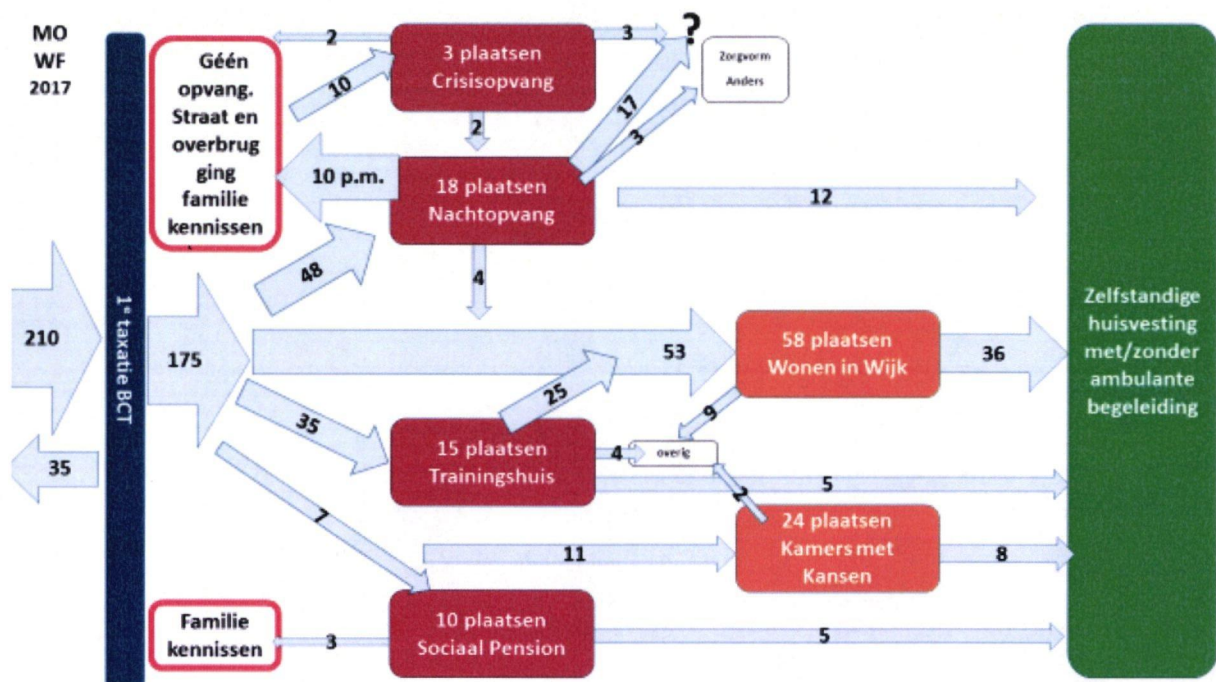
³ Het betreft ervaringen in Groningen, Helmond, Bergen op Zoom, Haarlem en Maastricht.

4. Bevindingen

4.1 Maatschappelijke Opvang

De in- door- en uitstroom in 2017 binnen de MO zijn opgenomen in onderstaande figuur 1. Dit overzicht is tot stand gekomen op basis van registraties zoals die door de gemeente Hoorn voor 2017 zijn verzameld. In de MO worden uitsluitend volwassenen geregistreerd en geen kinderen onder de 18, deze zijn in onderstaand overzicht dan ook niet meegenomen.

In het overzicht zijn uitsluitend de plaatsen opgenomen die gefinancierd worden door de WMO. Hiernaast is ook nog sprake van 14 forensische plekken bij het Leger Des Heils. Deze zijn niet altijd bezet. Bij het aflopen van de justitiële indicatie zonder vervolgplek stromen deze cliënten in binnen de reguliere MO en behoren daarmee tot de aangegeven instroom van 210 personen in 2017.

Figuur 1: in- door- en uitstroom Maatschappelijke opvang 2017

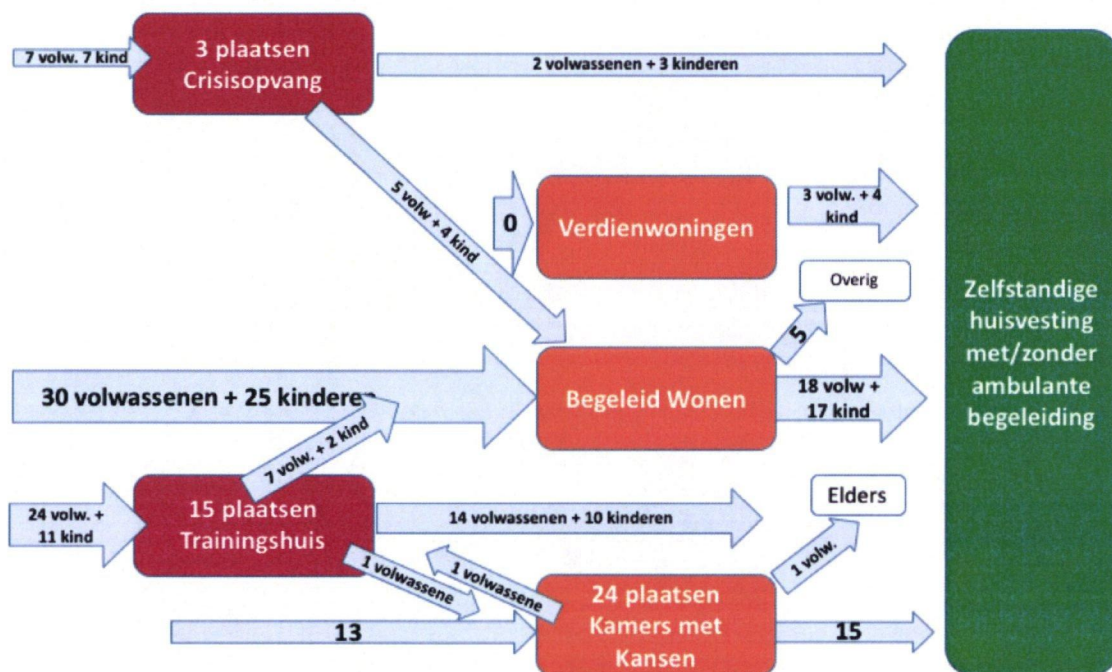
In figuur 2 is op basis van registraties van dnoDoen het beeld opgenomen inclusief kinderen.⁴ Bij het Leger des Heils worden geen kinderen opgenomen dus dit geeft een nagenoeg volledig beeld van het aandeel kinderen in de MO. Het gaat in 2017 om in totaal

⁴ De definitie van type voorziening wijkt bij de registratie van dnoDoen enigszins af van de overall-registratie bij de gemeente. De 58 plaatsen Wonen in de Wijk in figuur 1 vallen daarmee uiteen in verdienen woningen en Begeleid Wonen. Exacte aantallen per type kunnen variëren naar gelang van beschikbaarheid van woningen.

70 kinderen onder de 18 bij aanvraag waarvan er 50 (met 1 of beide ouders) zijn toegelaten tot een voorziening in de MO.

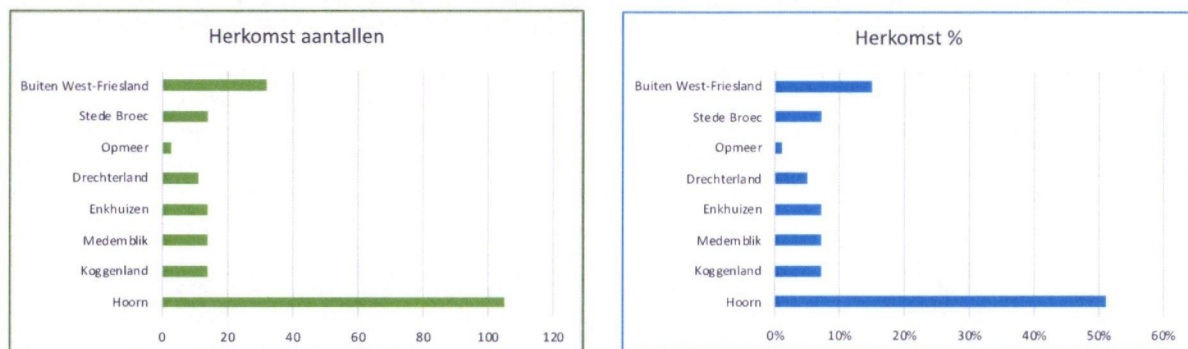
Het aantal personen dat toegelaten wordt tot de MO ligt inclusief kinderen dan ook ruim 30 % hoger dan geregistreerd. Als gekeken wordt naar bezettingspercentages van de voorzieningen (deze zijn verder niet meegenomen in deze Quick Scan) vormt dat een belangrijke verklaring voor bezettingspercentages lager dan 100%. Kinderen houden immers wel een bed bezet, maar worden niet geregistreerd als ingestroomde cliënten.

Registratie DNODOen

Figuur 2: in- door- en uitstroom Maatschappelijke opvang 2017 inclusief kinderen

In figuur 3 is de herkomst van de instroom in de MO per gemeente weergegeven in aantallen en als % van het totaal. Daaruit blijkt dat in 2017 ongeveer 15% van de instroom (in totaal 32 personen) afkomstig waren van buiten de regio. Circa 50% is afkomstig uit Hoorn. Alle voorzieningen bevinden zich echter wel in Hoorn.

Figuur 3: Herkomst instroom in de MO

Bevindingen instroom

1. De instroom laat een stijgende lijn zien van 103 volwassenen in 2015 (rapportage I&O), 142 in 2016 naar 210 in 2017. Dit is een toename van 50% per jaar over de laatste 3 jaar. Ook landelijk wordt melding gemaakt van een forse stijging in het aantal dak- en thuislozen;
2. De 35 volwassenen en 20 kinderen die geen toegang krijgen tot de MO bestaan voor het grootste deel uit personen van buiten de regio. De regio Westfriesland kijkt kritisch naar de plek waar iemand de meeste kans op herstel heeft. In de regel, maar niet altijd, is dat de regio waaruit iemand afkomstig is in verband met onder meer het persoonlijke netwerk en kans op vervolghuisvesting. hanteert regio-binding bij toelating.⁵ Er wordt warm overgedragen naar de regio waar aanvragers vandaan komen en men wordt 1 nacht opgevangen. Hoewel niet geregistreerd legt ook dit beslag op een deel van de capaciteit in de MO;
3. Er zijn geen cijfers beschikbaar over de daadwerkelijke instroom (of de aanvragen) van buiten de regio, evenmin als voor uitstroom naar andere regio's. Soms is een plek buiten de regio wenselijk in verband met vermijden van verleidelijke prikkels in het verslaafdencircuit;
4. Oorzaken voor een beroep op de MO zijn onder meer:
 - Gebrekkige aansluiting tussen beëindiging detentie en terugkeer na intramurale GGZ/verslavingszorg;
 - Kinderen en jongeren (tot 18) met psychische/psychiatrische problematiek of verstandelijke beperking worden (nog in de thuissituatie) niet tijdig gesignaleerd/ raken uit het zicht. Dat kan leiden tot dakloosheid als jongvolwassene (18-27) waarna een beroep wordt gedaan op de MO;
 - Onvoldoende aansluiting 18-/18+. Jongeren die 18 worden komen uit een gesloten setting of pleegzorg, kunnen (nog) niet zelfstandig wonen en hebben geen inkomen;
 - Geen sluitende/ afdoende aanpak bij gezinsproblematiek (relatiebreuk/ scheiding als trigger voor dakloosheid). Statushouders vormen hierbij een risicogroep omdat een relatiebreuk relatief sneller leidt tot dakloosheid van 1 van de partners door ontbreken van een netwerk, inkomen en inschrijvingsduur voor het op eigen kracht vinden van een woning⁶;
 - Schuldenproblematiek wordt niet (altijd) tijdig opgemerkt of aangepakt;
 - Huisuitzettingen. Betrokken organisaties signaleren een toename in de afgelopen jaren. Dit beeld correspondeert niet altijd met de geregistreerde huisuitzettingen omdat hierin verlies van een koopwoning, particuliere huur en 'vrijwillig vertrek' om een aantekening te voorkomen niet worden geregistreerd. In de afgelopen twee jaar ontbreken trajecten waarin bij dreigende huisuitzetting een begeleidingstraject wordt ingezet om de woning te behouden.

⁵ In beginsel is er sprake van landelijke toegang. Voor toelating tot de WMO voorzieningen worden echter op veel plaatsen aanvragers uit andere regio's niet toegelaten. Op inhoudelijke gronden wordt dan aangegeven dat plaatsing in de eigen regio succesvoller is. Zo ook in West-Friesland.

⁶ Op het moment van uitvoeren van de Quick Scan maakten volgens opgave van het Leger des Heils en DNO-Doen 9 statushouders gebruik van de MO-voorzieningen.

Bevindingen doorstroom

1. Circa 32 van de 175 personen nieuwe instroom via de BCT in 2017 vindt zijn weg niet naar één van de voorzieningen. Zij vertrekken naar een andere regio, vinden tijdelijk elders onderdak of slapen op straat;
2. In 2017 zijn 95 van de nieuw ingestroomde personen 'geplaatst' en 48 hebben een beroep moeten doen op de nachtopvang of een andere (tijdelijke) oplossing;
3. In totaal staan bij de nachtopvang 98 personen geregistreerd, dat betekent dat 50 personen al langer dan een jaar gebruik maken van de nachtopvang;
4. Per maand staan gemiddeld 28 personen op de roulatielijst voor 18 plekken nachtopvang. Er is dus een structureel tekort van 10 plekken. Aan de andere kant blijken de 7 extra winterplekken die recentelijk zijn gecreëerd nu niet te worden gevuld. Een verklaring daarvoor kan nu nog niet worden gegeven, mogelijk speelt de (bekende) coulante toelating tot de winteropvang van Amsterdam een rol. Dit laatste verklaart waarschijnlijk ook het grotere beroep dat in de zomer gedaan wordt op de nachtopvang;
5. In 2017 zijn netto 39 personen meer ingestroomd dan uitgestroomd: er ontstaat dus een 'prop' in de doorstroom en wachtlijsten nemen toe;
6. Voor een deel van de instroom is eigenlijk een permanente plek noodzakelijk, de maximale verblijfsduur in de MO is echter 18 maanden. Het betreft een groep chronisch verslaafden met multi-problematiek, vaak ook met somatische klachten, die niet af willen kicken en naar verwachting nooit uit zullen kunnen stromen naar zelfstandig wonen;
7. Naar schatting 12x per jaar is er geen ruimte voor een crisisplaatsing omdat deze plekken al bezet zijn. In januari 2018 is dit al 3x voorgekomen. Dan moet er met spoed een andere oplossing worden gevonden, dit lukt niet altijd. Het gaat dan om piekmomenten; crisisplekken in MO zijn ook regelmatig onbezet;
8. Als binnen de MO blijkt dat iemand thuishoort in de BW dan is daar niet altijd een plek beschikbaar. Dan blijft men noodgedwongen langer in de MO;
9. Binnen het huidige aanbod zijn geen geschikte plekken voor:
 - Een kleine groep met zware multi-problematiek met een antisociale persoonlijkheid en verslaving die zich niet begeleidbaar opstelt en voor veel overlast zorgt;
 - Complexe jongeren die moeilijk begeleidbaar zijn;
 - Jongeren die wel passen binnen het huidige aanbod, maar waarvoor nog geen plek is. Ervaring leert dat hun problemen in de nachtopvang en op straat snel verergeren. Kwetsbare jongeren wil je niet op straat of in de nachtopvang hebben;
 - Een toenemend aantal personen dat omvangrijke somatische zorg nodig heeft;
10. Bij het omzetten van het huurcontract bij verdienwoningen en bij onttrekking van de woningen is niet altijd (meteen) een nieuwe woning beschikbaar. Dat is bijvoorbeeld te zien in figuur 2: 7 personen (3 volwassenen, 4 kinderen) uitstroom in 2017, geen nieuwe instroom. Dat betekent dat het werkelijk aantal beschikbare plekken gedurende (een deel van) het jaar lager kan zijn dan officieel beschikbaar. Zorgaanbieders zijn hierbij afhankelijk van de woningcorporaties.

Bevindingen uitstroom

1. 66 personen zijn in 2017 uitgestroomd naar zelfstandige huisvesting met (in de regel) ambulante begeleiding;
2. Nog eens 38 zijn uitgestroomd naar andere zorgvormen, familie en vrienden of een onbekende bestemming. Bij een deel hiervan is ook sprake van uitstroom doordat "het niet werkt", "de tijd op is" of "er geen vervolg" is. Een deel van deze groep stroomt dan ook niet duurzaam uit. Welk deel een herhalend beroep doet op de MO of andere voorzieningen is niet bekend;
3. In de MO bevinden zich personen met een aantekening (bijvoorbeeld als gevolg van huisuitzetting als gevolg van een wietplantage) die soms 5 tot 10 jaar niet in aanmerking komen voor een woning. Zij doen noodgedwongen een langdurig beroep op (dure) MO-voorzieningen terwijl zelfstandig wonen gezien hun zelfredzaamheid het meest passend zou zijn;
4. Op dit moment zijn 46 personen (waarvan 34 volwassenen en 12 kinderen) in de huidige voorzieningen van dnoDoen uitstroomklaar. Zij kunnen echter niet uitstromen als gevolg van een gebrek aan woningen en/of schuldenproblematiek waardoor zij geen woning krijgen.

Overzicht mismatches en knelpunten maatschappelijke opvang

Uit het totaalbeeld van in- door- en uitstroom komen de komende mismatches en knelpunten naar voren:

1. Toename van het aantal personen dat een beroep doet op de MO. Kan tot dusver onvoldoende worden voorkomen;
2. Onvolledig beeld door niet registreren kinderen: de instroom en bezetting is in werkelijkheid hoger dan uit de registratie blijkt. Ook is van de instroom geen actueel overzicht van de samenstelling en onderliggende problematiek;
3. Een tekort aan woningen in de regio in aantal, geschikte prijsklasse en locatie. Hierdoor wordt een beroep gedaan op de MO waar dat mogelijk niet nodig is en wordt uitstroom vertraagd waardoor een 'prop' ontstaan is in de voorzieningen;
4. Geen geschikte voorzieningen voor een aantal groepen. Naar schatting gaat het om de volgende typen en aantallen⁷:
 - Skaeve Huse of een vergelijkbare voorziening: 6
 - Voorzieningen voor complexe jongeren: 15
 - 24-uurs voorziening voor permanent verblijf voor chronisch verslaafden met multi-problematiek (wel begeleidbaar, maar geen perspectief op zelfstandig wonen): 10
 - Jongeren waarvoor nog geen plek is, de nachtopvang is geen geschikte plek: 15⁸
5. Gemiddeld 10 plekken tekort aan nachtopvang;
6. Gebrek aan crisisplekken op piekmomenten;
7. Geen geschikte of beschikbare plekken binnen BW;
8. Schuldenproblematiek en/of een aantekening waardoor men geen woning krijgt, ook al is men uitstroomklaar.

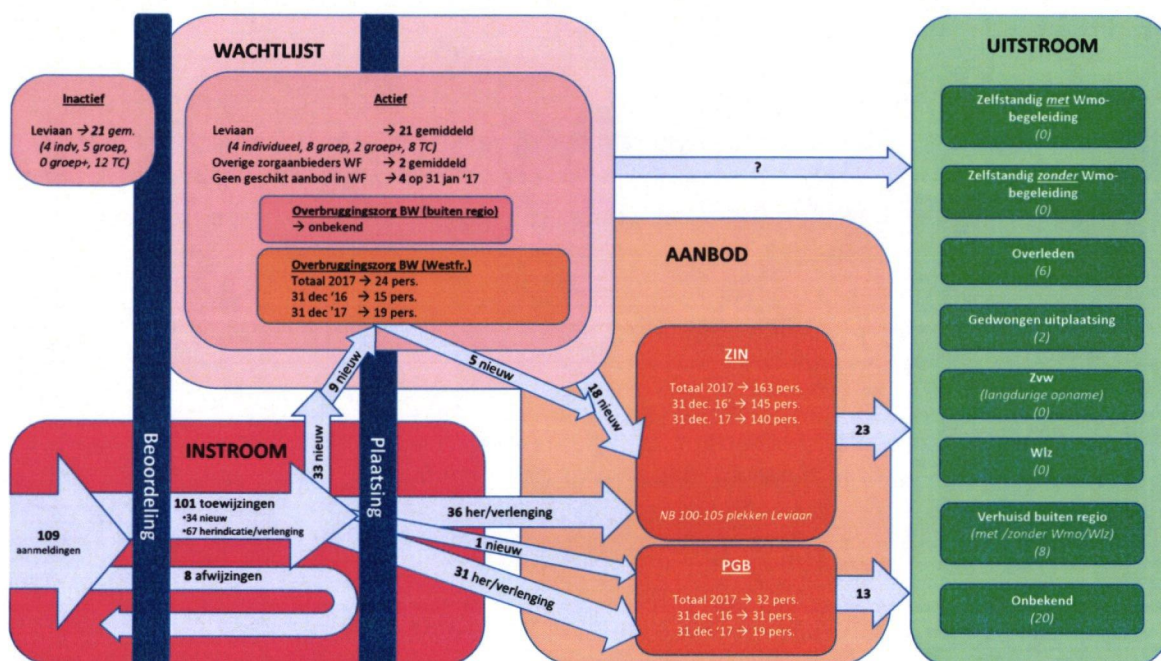
⁷ Hierbij is geen onderscheid gemaakt in MO en BW. Het betreft dus een inschatting van het benodigde totaalaantal. In het algemeen is sprake van een combinatie van problematiek.

⁸ Dit is vooral een actueel knelpunt als gevolg van onvoldoende uitstroom. Als door- en uitstroom voldoende op gang kan worden gebracht kunnen deze jongeren sneller worden geplaatst en zal dit aantal veel kleiner worden.

4.2 Bevindingen Beschermd Wonen

De in- door- en uitstroom in BW over 2017 zijn opgenomen in onderstaande figuur 4. Dit overzicht is tot stand gekomen op basis van registraties zoals die door de gemeente Hoorn zijn verzameld en verrijkt met gegevens van de grootste aanbieder (Leviaan).

Omdat de verschillende registraties niet altijd op elkaar aansluiten kan een deel van de stromen niet in aantallen uitgesplitst worden en is niet altijd een direct een onderling verband te leggen (zoals in de vorige paragraaf voor de MO). Tegelijkertijd is de differentiatie in doorstroom binnen het BW-aanbod ook beperkter. De cijfers geven wel een beeld van omvang en doorstroom.

Figuur 4: in- door- en uitstroom Beschermd Wonen 2017

In 2017 zijn in totaal 109 aanvragen voor BW gedaan, waarvan er 8 zijn afgewezen. Van de 101 verleende beschikkingen zijn er 34 nieuw en betreft het in de overige 67 gevallen een verlenging en/of herindicatie. Het aandeel PGB en ZIN van het totaal aantal beschikkingen betreft respectievelijk 32% en 68%. Bij aanvragen voor PGB gaat het in 97% van de gevallen om een verlengingen en/of herindicatie. Dit heeft ermee te maken dat PGB doorgaans voor één jaar wordt beschikt. Voor aanvragen voor ZIN gaat het in 52% van de gevallen om een verlenging en/of herindicatie. Dit komt omdat een beschikking via ZIN voor langere periode, doorgaans twee of drie jaar, wordt afgegeven.

Voor duiding van de wachtlijst zijn de volgende begrippen van belang:

- **Inactief:** Alleen van Leviaan bekend. Gaat om personen die door Leviaan zijn beoordeeld als geschikt voor instroom in een BW –voorzienig. Er is echter nog niet aan alle voorwaarden voldaan om feitelijk te plaatsen. Bijvoorbeeld omdat nog geen beschikking is afgegeven of aangevraagd bij de centrumgemeente.
- **Actief:** Gaat om personen waarbij zowel zorgaanbieder als gemeenten hebben beoordeel dat iemand geplaatst kan worden zodra er een passende plek beschikbaar is.

- **Overbrugging:** De ambulante ondersteuning die wordt geboden in overbrugging naar een intramurale BW-plek nadat daarvoor een beschikking is afgegeven. Dit wordt vaak gefinancierd door de centrumgemeente/ regio van herkomst.

Voor 9 van de 33 ZIN-beschikkingen die in 2017 zijn afgegeven aan personen die voor het eerst gebruik maken van BW in Westfriesland, was overbruggingszorg nodig. Voor de overige 24 personen was geen overbrugging vanuit centrumgemeente Hoorn nodig. Bijvoorbeeld omdat daarin is voorzien door een andere gemeente/regio van herkomst of vanuit de Zvw.

Voor 3 personen op de wachtlijst loopt een geldige beschikking, maar kunnen aanbieders in Westfriesland niet in het benodigde aanbod voorzien dat passend is voor de specifieke (combinatie van) problematiek.

Het beschikbare aanbod in natura (ZIN) bedraagt in totaal circa 145 plaatsen, waarvan circa 105 bij Leviaan. Deze aantallen fluctueren als gevolg van afgesproken productieplafonds per aanbieder⁹. Door in- en uitstroom in een kalenderjaar is het aantal natuurlijke personen dat gebruik heeft gemaakt van een BW-voorziening (163) hoger dan het aantal beschikbare plekken.

In 2017 zijn in totaal 36 personen uitgestroomd, waarvan 23 uit het ZIN-aanbod en 13 uit het via PGB verstrekte aanbod.

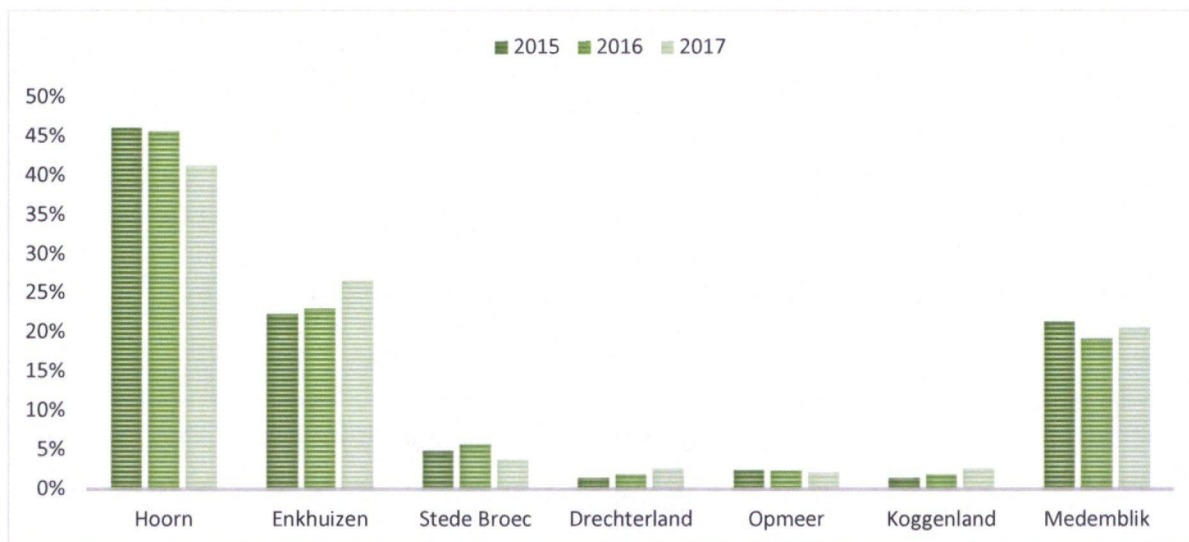
In figuur 5 is een overzicht opgenomen van de spreiding van voorzieningen en de herkomst van mensen die een beroep hebben gedaan op BW-voorzieningen in de regio. Deze gegevens zijn gebaseerd op de cliënten van wie de herkomst bekend is (circa 60%). In 2015 was dit van 35 mensen bekend, in 2016 van 58 en in 2017 van 75. Ongeveer een derde van de mensen afkomstig uit Westfriesland komt uit gemeente Hoorn. Het aandeel mensen dat afkomstig is van buiten de regio varieert sinds 2015 tussen de 30% tot 40%.

Figuur 5: Unieke personen dat gebruik maakt van beschermd wonen naar herkomstgemeente

⁹ Bij instroom van cliënten met een zwaardere ZZP leidt het productieplafond tot afname van het totale aantal beschikbare plekken.

Figuur 6 laat zien wat de spreiding is van BW-voorzieningen binnen Westfriesland (ongeacht leveringstype ZIN of PGB). Er bevinden zich relatief meer voorzieningen in gemeente Hoorn, Enkhuizen en Medemblik als dit wordt vergeleken met de verdeling naar herkomstgemeente. Voor gemeente Stede Broec en Opmeer geldt het tegenovergestelde.

Figuur 6: Vestigingsplaats van de BW-voorzieningen

Bevindingen instroom

1. Er is onvoldoende (centraal) inzicht in (aantallen) aanvragen, afgegeven beschikkingen, doorverwijzingen en wachtlijsten. De registratiesystemen zijn vooral nog onvoldoende ingericht om snel - of zelf real-time – eenduidige sturingsinformatie te presenteren. Ook is verbetering mogelijk bij het inzichtelijk maken van onderliggende hulpvragen en eerdere hulpverlening (zoals jeugd, forensisch) via betere registratie.
2. Als er geen geschikte plek is in de regio dan wordt doorverwezen naar een andere regio. Deels worden dit niet in de registratie meegenomen omdat er geen beschikking wordt afgegeven. Een deel van de vraag binnen BW blijft daarmee verborgen. Aan de hand van praktijkervaringen is van 6 personen de reden van doorverwijzing bekend. Het betref voornamelijk complexe jongeren, met multi problematiek, vaak combinaties van verslaving, niet begeleidbaar opstellen en niet in groepen functioneren. Naar schatting matcht 15x per jaar een aanvraag niet met het beschikbare aanbod;
3. Met name type en locatie van beschikbare BW-woningen past niet bij dat deel van de doelgroep. Er is een overschot aan groepswoningen terwijl kleinschaliger of individueel wonen nodig is. Ook is het huidige aanbod geconcentreerd in wijken met een grote populatie kwetsbare bewoners en met te veel prikkels en verleidingen (zoals laagdrempelige toegang tot drugs en criminaliteit);
4. Ook de combinaties Psychiatrie/LVB, Psychiatrie/(ouderen)zorg¹⁰ en Psychiatrie/actieve verslaving zijn moeilijk plaatsbaar. Soms vanuit de combinatie van specifieke problemen die om een meer toegespitst aanbod vragen en deels als gevolg van 'schotten' in financiering. Er kunnen verschillen van inzicht ontstaan over financiële en

¹⁰ Plaatsing in een verzorgings- of verpleeghuis (op basis van de WLZ) is dan aan de orde, maar niet mogelijk omdat men niet de juiste begeleiding kan geven op het gebied van de GGZ-problematiek.

zorginhoudelijke verantwoordelijk en wat de meest geschiktste plek voor iemand is (welke problematiek is voorliggend);

5. Uitgezette of niet-plaatsbare BW-cliënten stromen deels in bij de MO. Van de 9 bekende uitgezette cliënten is van 3 bekend dat ze in de MO terecht zijn gekomen. In 1 geval is, door het ontwrichten van de thuissituatie, ook de ouder van de cliënt in de MO beland. In hoeverre mensen op de wachtlijst gebruik maken van MO-voorzieningen is niet bekend;
6. Met projecten als 'Stoelen met kansen' wordt ingezet op begeleiding van jongeren in de thuissituatie. Instroom in intramurale BW wordt hiermee zo veel mogelijk voorkomen. Deze ambulante Wmo-voorziening wordt ook soms ingezet als overbrugging naar BW;
7. Er is soms onvoldoende ambulante begeleiding beschikbaar om BW, of terugval daarin na uitstroom, te voorkomen. Het gaat dan om volume en intensiteit van zowel ambulante (GGZ) behandeling vanuit de Zvw en ambulante begeleiding vanuit de Wmo. Ook 24-uurs bereikbaarheid en terugvalopties (zoals kortdurende verblijf of time-out voorzieningen) zijn nodig.

Bevindingen door- en uitstroom

1. De uitstroom uit ZIN bedraagt ten opzichte van het aantal beschikbare plekken circa 16% per jaar;
2. De gemiddelde verblijfsduur in ZIN blijft met 6 jaar en 2 maanden iets achter op het landelijk beeld¹¹. In West-Friesland zijn een aantal voorzieningen waar mensen langer dan gemiddeld verblijven, zoals een BW-voorziening gericht op de combinatie psychische en/of psychosociale problematiek met somatische zorg. Het gaat vaak om een oudere doelgroep met lage uitstroom. Tegelijkertijd is in Hoorn ook een trainingscentrum voor jongeren, waarbij 75% binnen 2 jaar uitstroomt en 25% doorstroomt naar een andere BW-vorm. De betrokken organisaties zien een landelijke trend binnen BW waarbij nieuwe instromers korter in de BW-voorziening verblijven dan de populatie die hier al sinds 2014 of eerder zit¹²;
3. In de afgelopen 3 jaar is van 9 personen bekend dat zij zijn uitgezet. In 2017 waren dit er twee. In ongeveer twee derde was tussen de 20 en 24 jaar;
4. Bij Leviaan kunnen 12 personen direct uitstromen, nog eens 13 kunnen tussen nu en 2 jaar uitstromen mits er voldoende woningen beschikbaar zijn en er voldoende ondersteuning kan worden geboden in de thuissituatie;
5. Eind 2019 loopt het overgangsrecht op oude AWBZ-indicaties af. Rekening moet worden gehouden met extra uitstroom van personen die nu nog verblijven op basis van overgangsrecht en geen vervolgschikking voor verblijf in BW nodig hebben.

¹¹ Landelijk gemiddelde ruim 6 jaar (uitstroom 16 %) in 2015 en 5 1/2 jaar (uitstroom 18 %) in 2016. Bron: 'Landelijke monitor ambulantisering en hervorming langdurige GGZ-2017' van het Trimbos Instituut

¹² Heeft o.a. te maken met het geldende overgangsrecht tot uiterlijk eind 2019, of eerder als de AWBZ-indicatie eerder afloopt. Deze mensen hebben daardoor vaak langer recht op de voorziening, ook als deze misschien niet meer nodig is.

Mismatch en knelpunten

1. Ontbreken van geschikte plekken voor:
 - Individueel/kleinschalig wonen in een minder kwetsbare en prikkelarme omgeving;
 - De combinatie met verslaving waarbij men niet bereid is af te kicken;
 - De combinatie met (ernstige) gedragsproblematiek;
 - De combinatie met een verstandelijke beperking;
 - De combinatie met (ouderen)zorg;
2. Plaatsing op verkeerde plek doordat problematiek bij aanvang niet volledig helder is of verkeerd wordt ingeschat;
3. Niet beschikbaar zijn of niet afgeven van een beschikking voor voldoende omvang en intensiteit van ambulante begeleiding. Dit verschilt tussen de lokale gemeenten;
4. Onvoldoende beschikbaarheid van ambulante behandeling (capaciteitsgebrek FACT-teams);
5. Onvoldoende beschikbare en passende huisvesting voor mensen die kunnen uitstromen uit BW. Zij bezetten langer dan nodig een BW-plek.

5. Oplossingen per mismatch

In dit hoofdstuk worden de geïnventariseerde oplossingen per mismatch uitgewerkt. Daarbij wordt een clustering gehanteerd in 4 categorieën: inzicht, instroom, doorstroom en uitstroom.

Voor elk van de mismatches worden de bijbehorende oplossingen toegelicht. Waar informatie beschikbaar is vanuit ander gemeenten wordt ook daar een beeld van geschetst. Voor het overzicht is gekozen voor de uitwerking in tabellen die u op de volgende pagina's aantreft.

5.1 Inzicht

Mismatch	Oplossing	Toelichting	Vergelijk 'in het veld'
Geen volledige centrale registratie MO + BW	Centrale wachtlijst	Gedifferentieerde wachtlijst op type voorziening over alle instellingen heen geeft ook sturingsinformatie ten behoeve van (wijziging in/ontbreken van) het noodzakelijke aanbod. Wachttijden en de ontwikkeling daarvan zijn inzichtelijk	Beide oplossingen zijn gebruikelijk. In Amsterdam is bijvoorbeeld enkele jaren geleden op centrale toegang en centrale wachtlijsten gedifferentieerd naar type voorziening. Gebrekkig inzicht in cijfers in veel gemeenten herkenbaar Ondoorzichtig (complex) en versnipperd. Soms in de MO, soms BW, soms beide.
	Gerichte registratie	Door aanleiding en problematiek bij aanmelding vast te leggen ontstaat beter zicht op factoren voor dakloosheid/ beroep op intramurale voorzieningen en mogelijkheden voor preventie. Registratie van kinderen (tot 18) geeft een betrouwbaarder en waarheidsgetrouwer beeld van benodigde capaciteit en bezetting in de MO.	

5.2 Instroom

Mismatch	Oplossing	Toelichting	Vergelijk 'in het veld'
Beroep op MO neemt toe	Schulden eerder aanpakken	Aanpak schulden voordat deze problematisch worden kan huisuitzetting voorkomen. Gezamenlijk signaleren door professionals, bedrijven, corporaties, energieleveranciers etc.	Toename herkenbaar in andere gemeenten. Mogelijk een na-ijleffect van de economische crisis en verminderd bouwen. Er wordt ingezet op diverse aanpakken: meer preventie, verwijzen naar gemeenten met overcapaciteit, aanleggen van wachtlijsten met prioritering en extra plaatsen creëren. Er zijn gemeenten die bijvoorbeeld voor enkele miljoenen per jaar extra capaciteit ingekocht hebben (leidend tot tekorten op de Wmo).
	Huisuitzetting voorkomen	Weer opstarten van aanpak om bij dreigende huisuitzetting een begeleidingstraject op te starten waarbij de woning terugverdiend kan worden.	
	Voorzieningen/ trajecten voor 18-/18+	Voorkomen moet worden dat jongeren (uit jeugdzorg, maar ook vanuit huis) als ze 18 of ouder zijn op straat terecht komen. Strikte scheidslijn bij 18 doorbreken. Bijvoorbeeld met trajecten en voorzieningen voor jongeren van 16 tot 27 om ze voor te bereiden op / te ondersteunen bij zelfstandigheid, inzet verlengde jeugdzorg, kamerprojecten. Vraagt om samenwerking met jeugdzorgaanbieders.	
Plaatsing op verkeerde plek doordat problematiek onvoldoende helder of verkeerd ingeschat	Integrale en deskundige toegang	Iedereen die instroom is er bij gebaat om direct op de juiste plek met maximaal perspectief terecht te komen. Daarvoor is het nodig om goed in te schatten wat een cliënt nodig heeft op verschillende leefgebieden, wat het (woon)perspectief is en welk type voorziening en begeleiding het best past.	In diverse gemeenten is daarvoor een integrale toegang opgezet. Ook wordt wel gebruik gemaakt van een voorvoorziening waarin geobserveerd kan worden om de juiste vervolgplek te kunnen bepalen.

5.3 Doorstroom

Mismatch	Oplossing	Toelichting	Vergelijk 'in het veld'
Geen geschikte voorzieningen voor een aantal doelgroepen (MO + BW) ¹³	Realiseren 6 Skaeve Huse of een vergelijkbare voorziening	Deze kleine groep is niet begeleidbaar en kan als gevolg van de problematiek en antisociale persoonlijkheid niet in een reguliere omgeving wonen.	In bijna alle gemeenten zijn plannen. De ervaringen zijn positief. Overlast neemt af.
	Realiseren 15 plekken voor complexe jongeren (combinatie LVB, verslaving, psychiatrie, moeilijk begeleidbaar) (MO en BW)	Deze voorziening vraagt om een bovenregionale aanpak. De omvang is op schaal van de regio West-Friesland onvoldoende om een rendabele voorziening op te zetten. Voor een nieuwe voorziening is een omvang van 25 tot 30 plekken minimaal noodzakelijk. Vanuit een innovatiesubsidie aan dnoDoen en Leger des Heils, in samenwerking met Parlan zijn middelen beschikbaar voor 5 plekken voor jongeren en voor 1 ervaringsdeskundige/huismeester die daarvoor wordt begeleid en opgeleid vanuit de MO. Deze laatste kan daardoor uitstromen uit de MO. Er zijn echter nog geen woningen beschikbaar om te kunnen starten.	In diverse gemeenten in het land springen PGB-aanbieders in het gat. Daar zitten ook "cowboys" bij met alle risico's van dien. Aanbieders in de regio West-Friesland herkennen dit in aangrenzende regio's maar zien het nog niet in Hoorn.
	Realiseren 10 MO++ 24-uurs plekken voor langdurig verblijf.	Deels kunnen deze mensen verblijven op de huidige locaties. Dat gebeurt nu ook al en de voorzieningen en begeleiding volstaan. In de huidige situatie wordt daarmee echter capaciteit onttrokken aan de MO die uitgaat van 18 maanden. Gelet op de huidige instroom en wachtlijsten is die capaciteit nog dringend nodig. Bovendien zijn deze plekken niet voor iedereen geschikt. Het gaat hierbij dus om het creëren van 10 extra plekken. Ook deze voorziening vraagt om een bovenregionale aanpak.	Diverse gemeenten kennen voorzieningen voor deze groep. In een aantal gevallen worden ze gefinancierd met een BW-beschikking omdat de MO-tarieven te laag zijn voor de intensieve begeleiding en zorg die deze groep vraagt.

¹³ Op basis van de huidige situatie betreffen de aangegeven oplossingen extra plekken. Er is immers nog een wachtlijst voor zowel MO als BW waardoor er geen plekken omgezet, en daarmee onttrokken, kunnen worden voor specifieke groepen zonder dat de wachtlijsten nog verder oplopen. Zodra de doorstroom op reguliere plekken beter op gang komt (zie bij uitstroom) kan in de toekomst het aantal 'reguliere' plekken mogelijk wel worden afgebouwd.

Mismatch	Oplossing	Toelichting	Vergelijk 'in het veld'
	Beschikbaar maken meer individuele plekken in andere wijken (BW)	Binnen de BW kan het aantal cliënten dat doorverwezen moet worden omdat er geen plek beschikbaar is verkleind worden als er meer differentiatie mogelijk zou zijn in het beschikbare woningaanbod. Prikkelarmer en meer individueel. Als de huidige woningen "geruild" kunnen worden dan hoeft dit bij Leviaan niet te leiden tot uitbreiding van het aantal plekken. Er lopen verkennende gesprekken over individuele, prikkelarme woonvormen voor jongeren met een specifieke zorgbehoefte.	Schaarste aan geschikte plekken voor complexe combinaties van problematiek past bij het landelijke beeld. Aanbod is vaak primair gericht op 1 specifieke problematiek die regelmatig leidt tot discussie over welke problematiek voorliggend is.
'Prop' in de MO ¹⁴	Directe instroom zelfstandig wonen	Het kan hierbij gaan om verschillende concepten: • Een kleine groep is zelfredzaam/kansrijk genoeg om bij ontstaan dakloosheid direct zelfstandig te wonen met beperkte begeleiding. Langdurig verblijf in de MO verergert in de regel de problematiek. Uitfilteren van deze groep heeft dus meerwaarde; • Housing-first woningen; • Tweede-kans woningen.	Recent onderzoek van de rekenkamer Den Haag bevestigt verergering van problematiek in de MO en kans op herhaling als men eenmaal dakloos is geraakt. Diverse gemeenten, waaronder Nijmegen en Alkmaar, hebben goede ervaringen met een Housing-first aanpak.
	Vanaf dag 1 werken aan perspectief in de vorm van een traject	Door meteen bij aanmelding al een traject op te starten waarin, ook voordat er plaats is in een MO-voorziening, aan bijvoorbeeld schulden wordt gewerkt, kan de uitstroom versneld worden. Of mogelijk zelfs instroom in een intramurale setting worden voorkomen. Dit vraagt om investering bij de BCT of de nachtopvang.	--

¹⁴ Vanzelfsprekend is ook (verbeteren van) de uitstroom van grote invloed op de 'prop' in de MO. Dit wordt besproken in paragraaf 5.4

Mismatch	Oplossing	Toelichting	Vergelijk 'in het veld'
Langdurig gebruik nachtopvang	Ook voor nachtopvangcliënten vanaf dag 1 traject inzetten richting toekomst-herstel. Inclusief dagbesteding.	Zie ook boven. De structuur en zingeving van dagbesteding heeft een bewezen positief effect op herstel, zowel binnen BW als binnen de MO.	--
Tekort plekken nachtopvang	Handhaven winterplekken voor de zomer wanneer de vraag het grootst lijkt te zijn	Nader onderzoek kan meer zicht geven op het niet volledig bezet zijn van de extra plekken. Mogelijk is er meer vraag in de zomer als de winteropvang in Amsterdam sluit.	In sommige gemeenten worden daklozen ook wel tijdelijk ondergebracht in BW (waar kennelijk nog wel plaats is)
Onvoldoende crisisplekken op piekmomenten	Maatwerk en bevorderen doorstroom	Als de doorstroom in de MO beter op gang komt (zie tekort beschikbare woningen) dan zal bij bezetting van een crisisplek sneller een volgende plek beschikbaar zijn die vrijgehouden kan worden. Tot die tijd is maatwerk nodig voor snelle en korte opvang. Gedacht kan worden aan bijvoorbeeld kortlopende particuliere huur of korte opvang buiten de regio.	--

5.4 Uitstroom

Mismatch	Oplossing	Toelichting	Vergelijk 'in het veld'
Onvoldoende woningen in de regio (MO en BW)	Regionale opgave voor voldoende uitstroomwoningen	Er zijn veel woningen nodig, verspreid over de regio in de juiste buurten. Dat kan ook in de vorm van geclusterd wonen (met eigen voorzieningen en voordeur). De verdeling van herkomstgemeenten instroom geeft een indicatie van de benodigde aantallen per gemeente. In de huidige situatie zijn binnen de MO 34 volwassenen (met 12 kinderen) uitstroomklaar, binnen de BW zijn dat er 12, met nog eens 12 binnen nu en 2 jaar. Als doorstroming (naast preventie) op gang komt dan kan mogelijk in de toekomst het aantal plaatsen binnen de MO worden afgebouwd. Snelle uitbreiding van de woningvoorraad vraagt om creatieve oplossingen. De West-Friese gemeenten en woningbouwcorporaties hebben eind 2017 besloten tot het project 100 woningen (100 woningen voor de cliënten van MO, BW en jongeren met zorgbehoefte). Project start tegen de zomer. Gemeente Hoorn werkt daarnaast aan realisering van flexwoningen voor 'spoedzoekers': mensen die een woning maar geen begeleiding nodig hebben. De betrokken organisaties geven aan dat parallel aan het wachten op deze 100 woningen, het in de voorgaande jaren reguliere beschikbaar komen van circa 40 woningen per jaar is 'stilgevallen'.	Een recent onderzoek naar doorstromers in BW en MO door Platform 31 (uitgevoerd in zeven gemeenten waaronder Dordrecht, Goes en Apeldoorn) bevestigt lange wachttijden in het benodigde woningsegment. Amsterdam realiseert bijvoorbeeld 1000 extra woningen voor deze doelgroep om de doorstroom op gang te brengen. Haarlem heeft in 2017 80 extra woningen gerealiseerd met goed effect op de wachtlijst MO.

Mismatch	Oplossing	Toelichting	Vergelijk 'in het veld'
Schulden of aanwijzing maken verkrijgen woning onmogelijk	Maatwerk m.b.t. deze groep	Deze groep is 'geinstitutionaliseerd' dakloos en moet door onvoldoende perspectief op uitstroom langer een beroep doen op een dure voorziening als de MO. In de regel is beperkt begrip voor mensen met een aanwijzing, terwijl de realiteit laat zien dat dit voor een deel zwakke huurders zijn, bijvoorbeeld LVG, die makkelijk beïnvloedbaar zijn en niet altijd bewust voor hen nadelige keuzes maken. Maatwerk in samenwerking tussen corporaties en gemeenten is nodig om deze 'prop' los te trekken.	Ook in andere gemeenten herkent men het probleem dat kwetsbare jongeren niet op een passende woonplek komen en niet goed een zelfstandig bestaan op kunnen bouwen. Zo gaan veel gemeenten met woningcorporaties en particuliere verhuurders in gesprek om meer woningen beschikbaar te stellen.
Onvoldoende ambulante ondersteuning (BW)	Flexibele herstelondersteuning/ schaalbare ambulante ondersteuning waarbij ook (bij aanvang) grote omvang geleverd kan worden	Hier is maatwerk nodig, naast 24-uurs bereikbaarheid. Mogelijk kan dan ook een deel van de huidige intramurale capaciteit worden afgebouwd en/of omgebouwd naar deze vorm van ondersteuning. Dit vormt nog wel een, ook logistieke, uitdaging voor aanbieders i.v.m. met 24-uurs bereikbaarheid en schaalbaarheid. Organisaties geven aan hiertoe bereid te zijn. In de huidige situatie (die verandert na de te verwachten overheveling van BW van regiogemeenten naar de individuele gemeenten in enkele jaren) speelt ook een financiële verdelingsvraag. Hiervoor zijn een aantal mogelijkheden: • Centrumgemeente betaalt dit maatwerk uit het BW; • (tijdelijke) cofinanciering centrumgemeente en regiogemeenten; • Regiogemeenten financieren, want ambulant.	Schaalbaarheid in ambulante ondersteuning speelt in veel gemeenten. Sommige gemeenten zoeken dergelijk maatwerk (wat ze nog niet ingekocht hebben) bij nieuwe (particuliere) aanbieders.

Mismatch	Oplossing	Toelichting	Vergelijk 'in het veld'
Onvoldoende mogelijkheden voor combinatie GGZ en zorg	Maatwerk	Bij deze groep gaat het niet alleen om uitstroom. Deels betreft het ouderen die met ambulante hulp of mantelzorg thuis woonden, maar waarvoor nu meer verzorging nodig is, en soms ook de psychiatrie verandert als gevolg van de leeftijd/ somatische klachten. Voorkomen van instroom in BW dus. Samenwerking met ouderenzorg is nodig om maatwerk te kunnen leveren. Creëren van nieuwe voorzieningen is niet altijd noodzakelijk. Ambulante GGZ-begeleiding in combinatie met WLZ-zorg in een verzorgings- of verpleeghuis kan ook een goede oplossing zijn.	In een enkele gemeente is op kleine schaal ervaring met de combinatie ambulante GGZ begeleiding in een ouderenzorg-voorziening. In de regel wordt vastgehouden aan voorliggende voorzieningen als reden om niet (ambulant) te ondersteunen vanuit de WMO.

6. Conclusies en aanbevelingen

In deze QuickScan hebben we naar de verhouding tussen vraag en aanbod gekeken in de maatschappelijke opvang (MO) en het beschermde wonen (BW). We hebben dit gedaan zowel vanuit de huidige situatie als vanuit het gewenste woonperspectief van cliënten. Er blijken diverse 'mismatches' te zijn waarna sommige een acute oplossing vragen en bij andere een oplossing op de wat langere termijn haalbaar is.

Conclusie

De belangrijkste mismatches over het geheel zijn:

1. Het inzicht in in-, door- en uitstroom is niet volledig door beperkte registratie, op verschillende plekken en veelheid aan kenmerken en combinaties daarvan. Dit bemoeilijkt sturing en het gericht inzetten van preventieve maatregelen;
2. Binnen zowel MO als BW is sprake van verstopping van voorzieningen doordat de uitstroom achterblijft;
3. De voornaamste oorzaak hiervoor is het onvoldoende beschikbaar zijn van geschikte (zelfstandige) woningen;
4. Binnen de MO is aandacht voor maatwerk op het gebied van schuldenproblematiek een belangrijke aanvullende voorwaarde voor het versnellen van de uitstroom;
5. Binnen het BW is voldoende en gedifferentieerde ambulante ondersteuning de voornaamste aanvullende voorwaarde om uitstroom en ook het beperken van instroom in intramurale voorzieningen te kunnen realiseren;
6. In het huidige aanbod ontbreekt aanbod voor enkele specifieke doelgroepen. Om deze adequaat op te kunnen vangen is het creëren van dat aanvullende aanbod nodig. Een deel van dat aanbod kan wellicht beter bovenregionaal worden ingevuld;
7. Zolang door- en uitstroom niet op voldoende sterkte kunnen worden gerealiseerd is er behoefte aan een (tijdelijke) oplossing voor jongvolwassenen waarvoor de nachtopvang een ongeschikte plek is. Ook is een maatwerkoplossing nodig om piekmomenten m.b.t. crisisplaatsingen op te kunnen lossen;

Aanbevelingen

1. Zorg voor een centrale, meer inhoudelijke, registratie van aanvragen, beschikkingen, plaatsingen en uitstroom. Gebruik deze om het voorzieningenaanbod BW, MO en Wmo periodiek bij te sturen en gericht in te zetten op preventie;
2. Zet samen met de partners in de regio (alle gemeenten en alle woningcorporaties) zwaar in op het creëren van meer woningen voor uitstroom;
3. Maak samen met de regiogemeenten en organisaties afspraken over het waarborgen van voldoende ambulante ondersteuning. Daarbij moet aandacht zijn voor ontstaan van kostenverschuivingen en medefinanciering vanuit vanuit MO/ BW als dat noodzakelijk is om de beweging richting ambulantisering op gang te brengen;
4. Maak samen met de woningcorporaties een plan van aanpak met betrekking tot schuldenproblematiek. Zowel ter preventie als bij uitstroom en 2e kanswoningen;
5. Vul het aanbod aan met: 6 Skaeve Huse (of een vergelijkbare voorziening), 10 MO++ plekken en 15 plekken voor jongvolwassenen met complexe problematiek;
6. Maak voor de langere termijn samen met de aanbieders een plan van aanpak voor het in samenwerking oplossen van de overige knelpunten.